

V Praze dne 23. 5. 2024

Č. j.: MZDR 3893/2024-1/OVZ

MZDRX01R12RW

SPOLEČNÝ METODICKÝ POKYN

Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva pro místní rozvoj

pro postup orgánů ochrany veřejného zdraví a stavebních úřadů při dodržování ustanovení § 77 zákona č. 258/2000 Sb.¹ ve vazbě na zákon č. 283/2021 Sb.²

Ministerstvo zdravotnictví vydává ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj metodické usměrnění k postupu orgánů ochrany veřejného zdraví (dále i „OOVZ“) a stavebních úřadů podle § 77 zákona č. 258/2000 Sb.

---

§ 77

(1) *Orgán ochrany veřejného zdraví je dotčeným správním úřadem při rozhodování ve věcech upravených zvláštními právními předpisy, které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů včetně hodnocení a řízení zdravotních rizik. Orgán ochrany veřejného zdraví vydává v těchto věcech stanovisko. Souhlas může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na splnění podmínek. Stanovisko není rozhodnutím vydaným ve správním řízení.*

Chráněným zájmem se rozumí oblasti veřejné správy svěřené do věcné působnosti OOVZ podle zákona č. 258/2000 Sb., ale i zvláštních zákonů. Z hledisek stavebního zákona jde zejména o problematiku ochrany před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením.

(3) *V případě, že je v platné územně plánovací dokumentaci uveden záměr, u kterého lze důvodně předpokládat, že bude po uvedení do provozu zdrojem hluku nebo vibrací z provozu na pozemních komunikacích nebo drahách, nelze ke stavbě, která by mohla být tímto hlukem či vibracemi dotčena, vydat kladné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví, aniž by u ní byla přijata opatření k ochraně před hlukem nebo vibracemi.*

Cílem ustanovení je zajistit „prioritu v území“ strategickým liniovým stavbám infrastruktury (pozemním komunikacím a drahám) již ve fázi vymezení koridoru pro budoucí dopravní stavbu

---

¹ zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

² zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

v územně plánovací dokumentaci, a to zejména aby „chráněné stavby“ (budoucí chráněný venkovní prostor staveb, chráněný vnitřní prostor staveb, příp. chráněný venkovní prostor) nebyly povolovány v lokalitách, v jejichž těsné blízkosti jsou navrženy trasy liniových staveb. Protože zákon č. 258/2000 Sb. ukládá v § 30 povinnost nepřekračovat limity provozovatelům, správcům, resp. vlastníkům zdrojů hluku, je pak infrastruktura, zejména dopravní, dodatečně zatěžována protihlukovými opatřeními, která jsou mnohdy technicky nemožná nebo nedostatečná.

Územně plánovací dokumentace:

Územně plánovací dokumentací (dále jen „ÚPD“) se podle zákona č. 283/2021 Sb. (dále jen „stavební zákon“) rozumí:

- a) Územní rozvojový plán, který zpřesňuje záměry vymezené v politice územního rozvoje v souladu s cíli a úkoly územního plánování, vymezuje další záměry, zohledňuje požadavky vyplývající ze strategických koncepcí České republiky a mezinárodních závazků a přispívá k jejich naplňování. Územní rozvojový plán mimo jiné vymezuje zastavitelné plochy, transformační plochy a koridory určené pro umístění záměrů dopravní a technické infrastruktury mezinárodního nebo celostátního významu, nebo přesahující svým významem území jednoho kraje a stanovuje účel jejich vymezení, popřípadě podmínky pro rozhodování v území, dále vymezuje veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stavby a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a plochy pro asanaci. Může vymezit plochu nebo koridor územní rezervy. Územní rozvojový plán se pořizuje pro celé území republiky a vydává jej vláda formou opatření obecné povahy. Je závazný pro obsah navazující územně plánovací dokumentace, tzn. zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů, a pro rozhodování v území.
- b) Zásady územního rozvoje, které jsou základním koncepčním dokumentem kraje k usměrňování jeho územního rozvoje a ochrany hodnot jeho území. Zásady územního rozvoje mimo jiné vymezují zastavitelné plochy, transformační plochy a koridory nadmístního významu, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, a stanovují účel a požadavky na jejich využití, dále vymezují veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a plochy pro asanaci. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochu nebo koridor územní rezervy. Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a vydává je zastupitelstvo kraje formou opatření obecné povahy. Jsou závazné pro obsah navazující územně plánovací dokumentace, tzn. územních plánů, regulačních plánů, a pro rozhodování v území.
- c) Územní plán, který je základním koncepčním dokumentem obce k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot jejího území. Územní plán mimo jiné vymezuje zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, transformační plochy, plochy a koridory pro veřejnou infrastrukturu, včetně stanovení podmínek pro jejich využití, dále vymezuje veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a plochy pro asanaci. Územní plán může vymezit plochy a koridory územních rezerv a stanovuje podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Územní plán se pořizuje pro celé území obce, vydává

jej zastupitelstvo obce formou opatření obecné povahy. Je závazný pro obsah navazující územně plánovací dokumentace, tzn. regulačního plánu, a pro rozhodování v území.

- d) Regulační plán, který stanovuje v řešené ploše podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb včetně staveb veřejné infrastruktury i pro ochranu hodnot a charakteru území. Regulační plán vydává zastupitelstvo obce formou opatření obecné povahy, zpravidla pro část obce. Je závazný pro rozhodování v území.

Územní rezerva

V § 56 odst. 1 stavebního zákona je definována územní rezerva jako plocha nebo koridor, které jsou vymezeny v územně plánovací dokumentaci pro využití, jehož potřebu a plošné nároky je třeba následně prověřit. Podle § 56 odst. 2 se při vymezení územní rezervy v územně plánovací dokumentaci stanoví její uvažované budoucí využití, popřípadě podmínky pro jeho prověření. Územní rezervu lze změnit na plochu nebo koridor umožňující stanovené využití jen změnou územně plánovací dokumentace. Podle § 56 odst. 4 stavebního zákona se územní rezerva neposuzuje z hlediska vlivů na udržitelný rozvoj území, na životní prostředí, na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti ani z hlediska předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa. V souladu s § 56 odst. 5 stavebního zákona jsou v územní rezervě zakázány změny v území, které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit.

Územní rezervy se v územně plánovací dokumentaci vymezují i pro účel využití dopravní infrastruktury s tím, že možnost tohoto využití, jeho potřeba a plošné nároky musí být napřed prověřeny. Pokud je toto prověření pozitivní, dojde zpravidla při změně územně plánovací dokumentace k „převedení“ územní rezervy do plochy nebo koridoru, které umožňují stanovené využití, resp. do kterých bude možné dopravní stavbu umístit. V opačném případě, tedy v případě negativního prověření, bude územní rezerva při změně územně plánovací dokumentace zrušena. Případný vliv ani hodnoty negativních účinků z provozu dopravy na pozemní komunikaci či železniční trati, pro které je územní rezerva vymezena, nelze bez prověření územní rezervy předem předjímat, natož předem nárokovat zajištění opatření k ochraně před hlukem nebo vibracemi pro stavbu, která má být u hranice územní rezervy realizována. Na základě uvedených skutečností se dovozuje, že ustanovení § 77 odst. 3 se na územní rezervy nevztahuje.

Platnost územně plánovací dokumentace

Veškerým územně plánovacím dokumentacím schváleným před 1. 7. 1992 skončila platnost 31. 12. 2009.

Územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, územní plán obce a regulační plán, schválené před dnem 1. 1. 2007, pozbývají platnosti dnem nabytí účinnosti nové územně plánovací dokumentace, která je nahrazuje, nejpozději však 31. 12. 2028. Obecně závazné vyhlášky, jimiž byla vymezena závazná část této územně plánovací dokumentace, se považují za opatření obecné povahy, které je závazné pro navazující územně plánovací dokumentaci

a pro rozhodování v území. Části územně plánovací dokumentace schválené přede dnem 1. 1. 2007, které nemohou být podle současného stavebního zákona její součástí, se nepoužijí (§ 322 odst. 1 stavebního zákona).

U územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce a regulačního plánu, byly-li schváleny přede dnem 1. 1. 2007, lze pořizovanou změnu vydat nejpozději do 31. 12. 2028, jinak se pořizování zastaví (§ 322 odst. 3 stavebního zákona).

Doba platnosti územně plánovací dokumentace krajů (tzn. zásad územního rozvoje, případně regulačního plánu kraje) a obcí (tzn. územního a regulačního plánu z podnětu), které byly vydány po 1. 1. 2007, není stavebním zákonem omezena. Pokud dojde k jejich změně, je podle stavebního zákona vyhotoveno úplné znění této dokumentace, které je vždy opatřeno záznamem o účinnosti. Celá nebo část územně plánovací dokumentace může být též zrušena na základě přezkumu podle správního řádu³ nebo rozsudkem soudu podle soudního řádu správního. V takovém případě nelze rozhodovat v rozsahu zrušené části územně plánovací dokumentace.

Záměr

Záměrem se podle stavebního zákona rozumí stavba, soubor staveb, zařízení, údržba dokončené stavby, změna využití území, dělení nebo scelování pozemků a stanovení ochranného pásma. Záměrem EIA se rozumí záměr podle věty první, který podléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb.⁴

Podle stavebního zákona se dále rozumí

- a) Stavbou stavební dílo, které vzniká stavební nebo montážní činností ze stavebních výrobků, materiálů nebo konstrukcí za účelem užívání na určitém místě. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.
- b) Souborem staveb vzájemně související stavby, jimiž se v rámci jednoho záměru uskutečňuje výstavba na souvislém území nebo za společným účelem.
- c) Dočasnou stavbou se v tomto zákoně rozumí stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání.
- d) Změnou dokončené stavby
  - nástavba, kterou se stavba zvyšuje,
  - přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou, a
  - stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby

a změnou dokončené stavby také změna v užívání stavby spočívající ve změně

- ve způsobu užívání stavby,

³ zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴ zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- v provozním zařízení stavby,
- ve způsobu výroby nebo podstatném rozšíření výroby,
- v činnosti, jejíž účinky by mohly ohrozit život nebo veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost nebo životní prostředí, nebo
- v době trvání dočasné stavby, anebo změně dočasné stavby na stavbu trvalou.

Pokud se ve stavebním zákoně používá pojem stavba, rozumí se tím podle okolností také její část nebo změna dokončené stavby.

Rozsah ochrany před hlukem

Ochrana před hlukem se týká staveb vymezených v § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., kde jsou definovány „chráněné stavby“, resp. **chráněné prostory**. Jde o stavby bytových domů, rodinných domů, stavby pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, stavby pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobné stavby.

K tomu je třeba vzít v úvahu, že za **chráněný vnitřní prostor** se podle shora cit. ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. považují pobytové místnosti ve stavbách zařízení pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavbách a obytné místnosti ve všech stavbách.

Pojem **zdroj hluku** je legislativní zkratkou zavedenou v § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., která zahrnuje: letiště, pozemní komunikace, dráhy, stavby či jiná zařízení (s výjimkou venkovního prostoru) poskytnutá k pořádání veřejné produkce hudby, provozovny a další objekty, jejichž provozem vzniká hluk, ale (pro úplnost) i stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací.

Ustanovení § 77 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb. se týká nejen hluku ale i vibrací (vibrace se nedají predikovat).

Podle § 77 zákona č. 258/2000 Sb. jde o záměr, u kterého lze důvodně předpokládat, že bude po uvedení do provozu zdrojem hluku nebo vibrací a ve smyslu stavebního zákona se jedná zejména o stavby dopravní infrastruktury a provozovny, jejichž provozem vzniká hluk. Stavbou, která by mohla být tímto hlukem či vibracemi dotčena bude zejména stavby pro bydlení.

Závazné stanovisko OOVZ

Stanoviska vydávaná OOVZ jako **podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu**, tj. např. pro rozhodnutí podle stavebního zákona, jsou závazným stanoviskem podle správního řádu a nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení (§ 94 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.). Pro vydání závazného stanoviska platí část čtvrtá správního řádu a příslušná ustanovení stavebního zákona. Nezbytným podkladem pro vydání závazného stanoviska je doklad podle § 77 odst. 3, 5 a 6 zákona č. 258/2000 Sb.

Pokud je v dané oblasti hluk podlimitní, není nutné přijímat žádná opatření k ochraně před hlukem. U pojmu „**lze důvodně předpokládat**“ že bude po uvedení do provozu zdrojem hluku nebo vibrací, je nutné vycházet z pojetí zákona č. 258/2000 Sb., tj. z dikce ustanovení § 30 odst. 1, který stanoví, že vyjmenované subjekty „...jsou povinny technickými, organizačními a dalšími opatřeními zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity...“, z čehož plyne, že zájmy ochrany veřejného zdraví jsou překročením hygienických limitů hluku ohroženy.

Ochranou před hlukem se tedy rozumí ochrana před „**nadlimitním hlukem**“. Hygienické limity hluku stanoví nařízení vlády č. 272/2011 Sb.⁵.

U stacionárních zdrojů hluku se bude vycházet z toho, že hodnota hluku, resp. hygienický limit hluku bude v chráněném venkovním prostoru, resp. v chráněném venkovním prostoru stavby dodržen. Budoucí plochy pro průmysl, lehkou výrobu, skladování apod. by neměly podle stavebního zákona omezit plochy určené k bydlení.

---

(4) Žadatel o vydání povolení záměru stavby bytového domu, rodinného domu, stavby pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavby pro zdravotní nebo sociální účely anebo funkčně obdobné stavby a stavby zdroje hluku před podáním žádosti o povolení záměru, nebo stavební úřad po podání žádosti žadatele o povolení záměru zajistí, aby záměr těchto staveb byl z hlediska ochrany před hlukem posouzen příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

Žadatel

Žadatel je osoba (fyzická, fyzická podnikající, nebo právnická), která u správního orgánu podává žádost. Z hlediska pojmu stavebního zákona žádost o povolení záměru podává žadatel – **stavebník**, kterým se dle stavebního zákona rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání povolení záměru nebo odstranění stavby, zařízení nebo terénní úpravy, a dále osoba, která provádí nebo odstraňuje stavbu, zařízení nebo terénní úpravu, pokud nejde o stavebního podnikatele jednajícího v rámci své podnikatelské činnosti.

Cílem ustanovení je, pokud chráněná stavba (jejich výčet viz shora) vstupuje do nadlimitně zatíženého území jako druhá, byla povinnost návrhu a realizace protihlukových opatření na straně stavebníka chráněné stavby, nikoliv na provozovateli zdroje hluku, který byl v území první.

Stavební úřady při povolování záměrů, jehož předmětem je chráněná stavba, budou požadovat závazná stanoviska vydaná OOVZ.

---

(5) Žadatel o vydání povolení záměru stavby bytového domu, rodinného domu, stavby pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavby pro zdravotní nebo sociální účely anebo k funkčně obdobné stavbě a ke stavbě zdroje hluku do území zatíženého nadlimitním hlukem předloží stavebnímu úřadu měření hluku provedené podle § 32a nebo hlukovou studii a návrh opatření k ochraně před tímto nadlimitním hlukem.

Princip právní úpravy:

V případě, že se stavba povoluje ke zdroji hluku do území, které není zasaženo nadlimitním hlukem, nejsou pro stavebníka žádná omezení, resp. není povinnost realizovat protihluková opatření.

---

⁵ Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů

V případě, že se stavba povoluje do území, které je nadlimitně zatíženo hlukem, jsou pro stavebníka omezení specifikovaná v odst. 5, tzn. předložit měření hluku, nebo hlukovou studii, a návrh opatření k ochraně před hlukem (tedy v zásadě se vymezuje, jak má stavebník správnímú úřadu prokázat ochranu před vnějším hlukem předpokládanou stavebními předpisy).

I zde je tedy nutné vycházet ze shora zmíněného pojetí zákona č. 258/2000 Sb., tj. díkce ustanovení § 30 odst. 1, který stanoví, že vyjmenované subjekty „...jsou povinny technickými, organizačními a dalšími opatřeními zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity...“, z čehož plyne, že zájmy ochrany veřejného zdraví jsou překročením hygienických limitů hluku ohroženy. Ochranou před hlukem se tedy rozumí ochrana před „nadlimitním hlukem“, tak jak je uvedeno v § 77 odst. 5 zákona č. 258/2000 Sb., protože je-li hluk podlimitní, není nutné přijímat žádná opatření k ochraně.

Cílem ustanovení § 77 zákona č. 258/2000 Sb. je, aby žadatel o umístění chráněné stavby do nadlimitně zatíženého území sám zajistil ochranu před nadlimitním hlukem. Proto lze za „území zatížené zdrojem hluku“ ve smyslu zákona považovat území nadlimitně zatížené hlukem.

Nejde-li o území zatížené hlukem, žadatel předmětnou povinnost nemá. Do závazného stanoviska OOVZ je však nutné uvedenou skutečnost uvést pro případ budoucích sporů a samozřejmě je nutno věnovat zvýšenou pozornost umístování zdrojů hluku do takového území.

Zda se jedná o území nadlimitně zatížené hlukem, lze částečně zjistit např. ze strategických hlukových map umístěných na [Geoportálu Ministerstva zdravotnictví](#).

Výsledky měření hluku mohou být vztaženy nejen k předmětné stavbě, ale i k vedlejší parcele, je-li v dané lokalitě shodná akustická situace. Musí je však vždy předložit ten žadatel, který žádá o povolení záměru – chráněné stavby (měření hluku podle § 32a zákona č. 258/2000 Sb., popř. hlukovou studii). Závěry, které žadatel předloží, pak musí být promítnuty do závazného stanoviska OOVZ.

(6) Neprovede-li žadatel o vydání povolení záměru do území zatíženého nadlimitním zdrojem hluku dostatečná opatření k ochraně před tímto nadlimitním hlukem, nemůže žádat, aby tato opatření provedl provozovatel, vlastník nebo správce zdroje hluku. To neplatí, dojde-li k prokazatelnému navýšení hluku ze zdroje hluku oproti naměřeným hodnotám hluku nebo hodnotám hluku vypočteným v hlukové studii, které byly předloženy v rámci žádosti podle odstavce 3. Za prokazatelné navýšení hluku se považuje navýšení větší než o 2 dB; toto navýšení se posuzuje postupem stanoveným prováděcím právním předpisem.

Cílem ustanovení je zajistit, aby provozovatel zdroje hluku, který byl v území jako první, nenesl odpovědnost za realizaci protihlukových opatření v případě, že u chráněné zástavby, která vstoupila do území jako druhá, nejsou protihluková opatření dostatečná nebo nebyla provedena vůbec.

Protože však na straně zdroje hluku může dojít k situaci, kdy jeho hlučnost vzroste (je prokazatelně navýšena) je nutné zajistit povinnost nápravy na straně provozovatele/správce/vlastníka zdroje hluku, přestože byl v území první.

Návrh stavebníka na odloženou realizaci protihlukové ochrany chráněné stavby do doby realizace plánované výstavby např. pozemní komunikace, nelze akceptovat.

Na závěr se připomíná ustanovení § 32a zákona č. 258/2000 Sb., podle něhož měření hluku v životním prostředí člověka podle tohoto zákona může provádět pouze držitel osvědčení o akreditaci nebo držitel autorizace podle § 83c.

Tento společný metodický pokyn se doporučuje vykonávat i v případě povolování vyhrazených staveb podle přílohy č. 3 zákona č. 283/2021 Sb. ve spojení s [Metodickým doporučením pro krajské hygienické stanice a Hygienickou stanicí hl. m. Prahy podle § 82b zákona č. 258/2000 Sb.](#), č. j. MZDR 2569/2024-1/OVZ ze dne 30. 1. 2024, a to s účinností od 1. 7. 2024, u vyhrazených staveb od 1. 1. 2024.

Zrušovací ustanovení:

Metodický návod „Postup orgánů ochrany veřejného zdraví a stavebních úřadů při dodržování ustanovení § 77 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, č. j. MZDR 32493/2016-1/OVZ ze dne 10. 5. 2016 **se ruší ke dni 30. 6. 2024, u vyhrazených staveb ke dni 31. 12. 2023.**

Dodatek č. 1 k „Postupu orgánů ochrany veřejného zdraví a stavebních úřadů při dodržování ustanovení § 77 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů“, č. j. MZDR 32493/2016-4/OVZ ze dne 10. 5. 2016 **se ruší ke dni 30. 6. 2024, u vyhrazených staveb ke dni 31. 12. 2023.**

Mgr. Leona Gergelová Šteigrová, Ph.D.

vrchní ředitelka sekce veřejného investování,
výstavby a sociálního začleňování

podepsáno elektronicky

Mgr. Matyáš Fošum

ředitel odboru ochrany veřejného zdraví
a zástupce hlavního hygienika ČR

podepsáno elektronicky